

UZASADNIENIE

Powód- Towarzystwo (...) z siedzibą w W. zażądał zasądzenia na jego rzecz od A. C. kwoty 1532,34 złotych tytułem nieopłaconej składki ubezpieczeniowej z umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Powód wskazał, że przedmiotowa umowa została zawarta w dniu 15 września 2011 roku przez poprzedniego posiadacza samochodu- J. J., który zbył następnie auto pozwanej w dniu 26 maja 2012 roku. Po wygaśnięciu polisy w dniu 14 września 2012 roku umowa ubezpieczenia nie została wypowiedziana, a zatem została z mocy prawa przedłużona na następny okres.

Pozwana we wniesionym przez siebie sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty wskazała, że w dniu 10 września 2012 roku zbyła pojazd kolejnemu właścicielowi- R. W. i w związku z tym nie ponosi odpowiedzialności za zapłacenie składki za kolejny okres umowy ubezpieczenia.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2017 roku Sąd Rejonowy w Kutnie oddalił powództwo. Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd wskazał, że umowa ubezpieczenia zawarta została z J. J. pod rządami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 11 lutego 2012 roku. Zgodnie z ówczesnym brzmieniem przepisów (art. 31 ust. 1), jeżeli właściciel pojazdu zbył go w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, na nabywcę przechodziły prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy, przy czym do takich sytuacji odpowiednio należało stosować również art. 28 tej ustawy, który z kolei w przypadku niewypowiedzenia przez ubezpieczonego umowy ubezpieczenia przed zakończeniem okresu ochrony ubezpieczeniowej, przewidywał jej automatyczne przedłużenie z mocy prawa. Ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. dokonano nowelizacji powyższych przepisów poprzez wyłączenie stosowania art. 28 w przypadku przejścia prawa własności pojazdu. Co prawda art. 6 ustawy nowelizującej stanowił, że do umów ubezpieczenia zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, jednak Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że nie dotyczy to przewidzianej w art. 28 klauzuli prologacyjnej. W konsekwencji Sąd meriti wskazał, że po wygaśnięciu polisy w dniu 14 września 2012 roku, nie doszło do zawarcia z mocy prawa kolejnej umowy ubezpieczenia, w związku z czym brak jest podstaw do żądania od pozwanej składki ubezpieczeniowej za kolejny okres. Nadto Sąd wskazał także, że nawet w przypadku przyjęcia odmiennego stanowiska, powód nie wykazał legitymacji biernej po stronie pozwanej oraz faktu objęcia jej ochroną ubezpieczeniową na kolejny okres

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł powód zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 6 k.c., 233 k.p.c. oraz przepisów prawa materialnego- art. 6 ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 sierpnia 2011 roku przez jego błędną wykładnię i art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przez jego niezastosowanie. Skarżący wskazał przede wszystkim, iż Sąd meriti dokonał błędnej wykładni przepisów przejściowych, zawartych w ustawie nowelizującej. Zdaniem powoda do stanu faktycznego niniejszej sprawy należy w całości stosować ustawę o ubezpieczeniach obowiązkowych w kształcie sprzed zmian z dnia 12 lutego 2012 roku, w tym także art. 28 tej ustawy. Winno to skutkować ustaleniem, że niewypowiedzenie przez pozwaną umowy przed upływem okresu ubezpieczenia spowodowało jej automatyczne przedłużenie na kolejne 12 miesięcy. Ponadto, skarżący wytknął Sądowi Rejonowemu błędy w ustaleniach faktycznych, które doprowadziły organ procesowy do błędnego przekonania o braku legitymacji biernej pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że wobec faktu, że przedmiotowa sprawa rozpoznawana była w trybie uproszczonym, zaś sąd drugiej instancji nie prowadził postępowania dowodowego, zgodnie z art. 505¹³ k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny.

Kluczowymi zarzutami apelacji jest naruszenie przez Sąd Rejonowy prawa materialnego i to od nich należy rozpocząć rozważania co do zasadności środka odwoławczego. To bowiem one pozostają istotą sporu w sprawie niniejszej, a pozostałe podniesione w apelacji uchybienia- naruszenia przepisów prawa procesowego, mogłyby doprowadzić do wzruszenia orzeczenia tylko w przypadku podzielenia poglądu skarżącego co do prawidłowej wykładni i zastosowania przepisów przejściowych dotyczących nowelizacji ustawy o obowiązkowych ubezpieczeniach. Przyjęcie zaś w tym zakresie stanowiska odmiennego niż przedstawionego w apelacji, skutkować musi ustaleniem braku stosunku zobowiązaniowego pomiędzy stronami procesu, z którego to stosunku powód wywodzi dochodzone roszczenie.

Jak już zatem wskazano spór w niniejszej sprawie w istocie sprowadzał się do przesądzenia kwestii prawnej polegającej na rozstrzygnięciu, czy w realiach niniejszej sprawy znajdują zastosowanie przepisy w brzmieniu sprzed, czy po zmianie przepisów o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 roku, która weszła w życie 11.02.2012 roku. Istotą apelacji stanowił zarzut niewłaściwie dokonanej przez Sąd Rejonowy interpretacji art. 6 ustawy z dnia 19.08.2011 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011.2015.1210), zgodnie z którym do umów ubezpieczenia zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

W realiach niniejszej sprawy umowa ubezpieczenia została zawarta na okres od dnia 15 września 2011 roku do dnia 14 września 2012 roku, za który to okres składka została uiszczona przez poprzedniego posiadacza pojazdu. Żądanie zapłaty przez powoda składki ubezpieczeniowej w wysokości 1532,34 złotych, dotyczyło zaś następnego okresu ubezpieczeniowego związanego z sytuacją, w której umowa ubezpieczenia przedłuża się z mocy art. 28 ust. 1 w/w ustawy, tj. na okres kolejnych dwunastu miesięcy. Zatem rozstrzygnięcie sporu wymagało dokonania oceny, czy umowa została z mocy prawa przedłużona na kolejny okres, a tym samym, czy pozwana jest zobowiązana do uiszczenia zaległej składki, a w przypadku przesądzenia o istnieniu takiego obowiązku, czy ze względu na sprzedaż przedmiotu ubezpieczenia kolejnemu nabywcy, pozwana nie została zwolniona z obowiązku opłacenia tej składki.

W ocenie Sądu Okręgowego należy odróżnić umowę ubezpieczenia zawartą w dniu 15 września 2011 roku (na okres do dnia 14 września 2012 roku) oraz umowę nowo zawartą. O ile dla oceny pierwszej z tych umów jako zawartej przed dniem wejścia w życie nowelizacji należy stosować przepisy dotychczasowe, to w zakresie drugiej – nowej – w tym sposobu jej zawarcia - przepisy po zmianie, jako że umowa ta niewątpliwie nie została zawarta przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku.

Przede wszystkim jednak zauważyć należy, że umowa z poprzednim właścicielem pojazdu została zawarta do dnia 14 września 2012r., a zatem do dnia, w którym nie obowiązywał już przepis o odpowiednim stosowaniu art. 28 do sytuacji, w której nastąpiła zmiana właściciela pojazdu opisana w art. 31 ust. 1 ustawy. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Okręgowego

w S. (VIII Ga 383/14 wyrok z dnia 15.01.15) oraz Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim (II Ca 786/14 wyrok z dnia 23 grudnia 2014r.) iż, przepisy odnoszące się do ewentualnego przedłużenia umowy stosowane powinny być w brzmieniu obowiązującym w czasie zakończenia poprzedniej umowy. Niewątpliwie w przeciwnym razie do nowej przedłużonej umowy, zawartej już po nowelizacji należałoby stosować przepisy faktycznie nieobowiązujące. Zatem stanowisko strony powodowej, że z uwagi na zawarcie umowy z poprzednim właścicielem przed dniem 11.02.2012 roku w sprawie zastosowanie znajdują przepisy nieznowelizowane nie są zasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę w okolicznościach rozważanej sprawy stronie powodowej nie przysługiwało uprawnienie do automatycznego przedłużenia umowy z pozwaną na podstawie art. 28, z kolei na pozwanej w ogóle nie ciążył

obowiązek wypowiedzenia umowy celem uniknięcia przedłużenia jej obowiązywania. Umowa ta bowiem ulegała rozwiązaniu z upływem okresu na który została zawarta czyli z upływem 14 września 2012 roku. Tym samym, zastosowanie przez powoda art. 28 wskazanej wyżej ustawy było nieprawidłowe. W ocenie Sądu Okręgowego w ustalonym stanie faktycznym nie doszło do automatycznego wznowienia umowy ubezpieczenia. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, żeby uznać, że na pozwanej ciąży obowiązek zapłacenia na rzecz powoda należnej składki ubezpieczeniowej. Łącząca strony umowa obowiązywała do dnia 14 września 2012 roku, ustawa z dnia 19.08.2011 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ubezpieczeniowym funduszu gwarancyjnym i polskim biurze ubezpieczycieli komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw w części obejmującej regulację zawartą w art. 28 i 31 weszła w życie z dniem 11.02.2012 roku, a treść art. 6 powołanej ustawy nie daje podstaw do przyjęcia, że po wskazanej dacie wejścia w życie nowej regulacji powołanych przepisów zachodziła podstawa do stosowania przepisów dotychczasowych w zakresie w jakim regulowały one zasady automatycznego przedłużania obowiązujących umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

W konsekwencji bez znaczenia pozostają okoliczności dotyczące dopełnienia przez pozwaną obowiązków informacyjnych wobec powoda o zbyciu pojazdu w dniu 10 września 2012 roku, które to okoliczności były przedmiotem zarzutów naruszenia prawa procesowego. O ile bowiem pozwana nie dopełniła obowiązku wynikającego z art. 32 ust. 1 ustawy i nie zawiadomiła ubezpieczyciela o zbyciu pojazdu, to fakt, iż powód dochodzi składki ubezpieczeniowej za następny okres ubezpieczeniowy związany z sytuacją, w której umowa ubezpieczenia przedłuża się na mocy art. 28 ust. 1 ustawy, to przepis ten z uwagi na zbycie pojazdu i treść art. 31 ust. 1 zdanie ostatnie nie ma zastosowania w przypadku powoda.

Mając powyższe na uwadze, wobec bezzasadności zarzutów sformułowanych w apelacji oraz nieujawnienia okoliczności, które winny być uwzględnione w toku postępowania drugoinstancyjnego z urzędu, Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda w oparciu o art. 385 k.p.c., jako bezzasadną.